

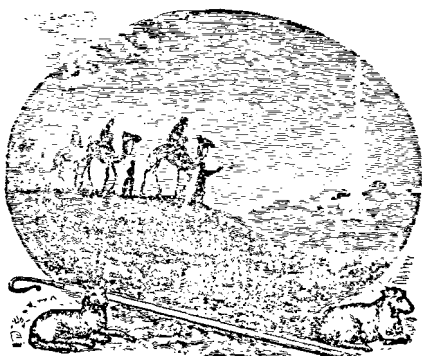
МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VI.

Декемврий, 1897.

Брой 12.

*„Християнскій Свѣтъ“ ще продължава да из-
лазя рѣдовно всякой мѣсяцъ и прѣз идущата
1898 година. Взеги сж мѣрки за подобрѣнето
на материяла му. (Виждъ обявл. на курциѣтѣ)*

РОЖДЕСТВО.

... Ето благовѣствувамъ ви радость голѣ-
ма, която ще бѣде на всичкѣтѣ людие. Лук. 2:10.

Великото събитие което стана въ малкия
Витлеемъ, близо прѣди 1900 години, раздви-
жи цѣлото небе. Всичкото небесно войнство
пѣеше хвалебни пѣсни на новородения мла-
денецъ. Такъва велика бѣше радостта на
ангелитѣ щото като че небето ся оказа тѣс-
но за тѣхъ и тѣ дойдоха на земята да пѣ-
ятъ въсхвалителнитѣ си пѣсни и да явятъ
радостната вѣсть и на грѣшнитѣ человѣ-
ци на този свѣтъ. Какво ли е било, когато въ
тихитѣ срѣднощни стражи сладкитѣ ангел-
ски пѣсни ехтѣха по Витлеемскитѣ полета!
Овчаритѣ, които до онова врѣме бѣха слу-

шали само блѣянieto на овци и виеенieto
на вълци, оставаха като поразени отъ слав-
ното и странно явление и чудеснитѣ ангелски
пѣсни. Тѣ ся „уплашиха съ страхъ голѣмъ.“
Нѣ ангелътъ изведи жжъ прогони страхътъ
имъ, като имъ расправи цѣлѣта на дохожда-
нето си и причината на неестественото
явление. „Не бойте ся,“ рече той, „защото
ето благовѣствувамъ ви радость голѣма, ко-
ято ще бѣде за всичкитѣ людие. Защото
днесъ ся роди вамъ, въ градътъ Давидовъ,
Спасителъ който е Христосъ Господъ.“ По
голѣма радость отъ тази не е имало нито
ще има за окаянитѣ грѣшници. Онзи кой-
то щѣше да ги избави отъ робството на
грѣхътъ и да ги направи истински свобод-
ници бѣше вече роденъ. Обѣщания Мессия,
на когото деньтъ искаха да видятъ всички
патриарси и пророци, великия человекъ, ко-
гото очакваха даже язическитѣ народи, бѣ-
ше вече въ този свѣтъ. Слѣдователно и за
Иудеи и за язичници Христовото рождество
бѣше радость голѣма. Че тази радость е за
всички людие и че Христосъ е Спасителъ
на всички ся показва и отъ обстоятелствата
при неговото рождение. Ако Христосъ бѣше
дошълъ само за царие, той щѣше безъ дру-
го да ся роди въ нѣкой царски палатъ; ако
бѣше дошълъ само за книжницитѣ, фарисей-
тѣ и священниците, той щѣше да ся роди
въ нѣкой храмъ; нѣ понеже той дойде за
всички, той ся роди въ единъ ханъ — хотелъ
— които е отворенъ еднакво за царие и свя-
щенници, богати и сиромаси, учени и прости.

Кой човекъ не би пожелалъ да ся намѣрише при Витлеемскитѣ овчари въ онази „тиха и свята нощъ“ и да участвува въ радоститѣ на небесното войнство? Нѣ нека знае всякой че Христосъ е сѣщій и вчера и днесъ и въ вѣки, и че който го приеме въ сърдцето си и му позволи да владѣе надъ него, той може даже днесъ, слѣдъ 1900 години, да има сѣщата голѣма радость, която имаха онѣзи които чюха съ ушитѣ си сладкитѣ ангелски пѣсни и видѣха съ очитѣ си отрочето въ Витлеемскитѣ ясли. Само онзи човекъ може да има тази радость велика и да оцѣнява истинското значение на Рождество Христово, на когото въ сърдцето Христосъ живѣе и царува.

Нека ся радваме и благодаримъ Богу че Христосъ дойде въ този свѣтъ да ни научи на правда, истина и любовь, да ни открие волята на отца и да ни спасе отъ грѣхонѣтъ ни. Нека всички които сѣ вкусили отъ неговата любовь и съзнаватъ важността на неговото дохождане въ този свѣтъ, да ся присѣдинятъ къмъ множеството небесна войска и да хвалятъ Бога, и да казватъ „наземятамиръ, въ человекитѣ благоволение.“

Пожелаваме едно най честито Рождество на всичкитѣ си читатели, млади и стари, учени и прости, богати и сиромаси.

ЕТО, СТОИЖ НА ВРАТАТА И ХЛОПАМЪ.

(Отвѣр. 3,20).

РАЗКАЗЪ.

Въ градътъ ни единъжъ бѣхъ донесли за показъ една забѣлжителна картина. Нѣкой прочутъ художникъ бѣше я вариувалъ; и изъ града толкова много се говорѣше за нея, че и азъ поискахъ да отидѣ да видѣмъ това чудо, за което избрахъ една дѣжделива заранъ съ надежда че тамъ не ще да има голѣма навалица народъ и азъ ще можъ да се понагледамъ на нея въ спокойствие. — Дѣйствително, когато влѣзнахъ, налѣтрихъ стаята съвсѣмъ празна и нищо не ми прѣчаше да ся вгледамъ добръ въ онова, което ся прѣдстави прѣдъ моитѣ очи. Прѣдъ мене стоѣше человекътъ въ бѣло облѣкло покрито съ една лучезарно наметало. Главата му бѣше вѣнчана съ трѣпше, прѣзъ които блѣстѣхъ скѣпоцѣнитѣ камени. Въ едната си рѣка той държѣше запаленъ фенеръ, а съ другата — чукаше на една затворена врата. Лицето му, чудесно свято лице, — изражаваше толкова любовь, търпѣние а заедно съ това толкова небесно величие, щото веднѣжъ поледнатъ, той приковаваше погледа. Азъ знаехъ, че тази картина прѣдставляваше Спасителя, но вкога другъ пѣтъ не съмъ ималъ случай да видѣмъ подобно изображение и гле-

дайки на тѣзи врата и на фенерътъ неволно ся питахъ: що ли това означава. —

Въ схватата минута азъ чухъ шумъ отъ стѣпки до мене, и като сѣ обърнахъ видѣхъ не далеко отъ мене единъ старецъ, който така сѣщо гледаше картината, — но гледаше не както азъ. Виждаше се че въ очитѣ му пѣмаше нито о-чудвание нито недоумѣние. Погледѣтъ му устрѣмъ на Спасителевата фигура като че ли казваше: азъ всичко знамъ какво значи това.

Ний бѣхме само двамина въ стаята, и менъ ся искаше да го попитамъ какво е онова, което той знаеше за картината, но не ся рѣшавахъ. — Но старецътъ самъ ненадѣйно ся обърна къмъ мене и учтиво попита: —

— «Харесва ли ви ся картината?»

— Много ми ся харесва, само че азъ не я разбирамъ ясно,» отговорихъ азъ.

— Искате ли да я разберете? попита той като мя гледаше внимателно.

— „Искамъ,“ отговорихъ азъ, и казахъ истината.

— «Прочетете надписътъ.» каза ми старецътъ, «а пѣкъ азъ ще ви помогна да разберете картината. Вне сте още млади, но и за Васъ е вече врѣме.»

Азъ прочетохъ съ гласъ надписътъ; тя бѣше зета отъ Св. Писание: «ето стои на вратата и хлопамъ; ако чье нѣкой гласътъ ми, и отвори вратата, ще влѣзъ при него и ще вечерямъ съ него и той съ мене.»

Слѣдъ нѣколко минути мълчание старецътъ почна да говори:

— «Тази картина е жива проповѣдь,» каза той «за онѣзи, които внимуватъ въ нейното съдържание. За мене, обаче, тя е още по-жива, защото ми напомнува человекътъ, съ кого азъ бѣхъ близъкъ въ минхлитѣ години. — Ако желаете азъ ще Ви прикажа пѣщо за него; ще ви изложя нѣкои отъ случантѣ на неговия животъ, а пѣкъ ви гледайте картината и дѣли всичко ще стане ясно. — Дано Богъ да даде щото този расказъ да послужи за благо на вашата душа да даде той съчувство. Азъ му благодарихъ и ся приготвихъ да слушамъ. Ние сѣдناхме на капапето сѣщо картината и той подкачи расказа си.

— «Приятельтъ ми бѣше твърдъ младъ, почти дѣте, когато азъ ся запознахъ съ него. Баща му се почина; по остана майката, много добра, любезна майка, която много ся молѣше и всякакъ ся стараше да го упати отъ съблазнитѣ на свѣта. — Той имаше много весели приятели, довольно богатство, — но сърдцето му непостоянно и лесно ся увличаше въ порокъ. Майка му много ся страхуваше за него, и не само ся молѣше за него но често проливаше съзритѣ си надъ него. Домътъ имъ бѣше твърдъ богатеи и раскошенъ; азъ живѣяхъ наблизо и отъ прозорцитѣ си можѣхъ да виждамъ параднитѣ врата какъ ся отваряхъ постоянно за да пропустихъ честитѣ гостие. — Самъ домъкинътъ често ся виждаше на тѣзи врата за да посрѣща или да испраща гоститѣ. Като че, ей сега го виждамъ, това младо, хубаво и весело лице. — Отъ

другата страна на къщата, къмъ изтокъ имаше други малки дъбови здрави врата, и около нея често стоѣше майката. Тя често отваряше тѣзи врата за да излѣзе въ градината, гдѣто имаше много разни хубави цвѣти и други растения. Тя сама нагледѣваше тази градина и съ голѣма грижа пасяше я отъ плевели и отъ разни вредителни животни. — До катъ синѣтъ бѣше малъкъ, той често я придружаваше въ тази работа, но впоследствие все я виждахъ че тя работѣше сама, сама минаваше прѣзъ дъбовитѣ врата, и лицето ѝ ставаше все по тъжно. — Еднѣжъ тя твърдѣ много си трудила за да наредѣ градината си слѣдъ една силна буря, и, мене ми ся виждаше че тя до като работѣше все плачаше. Ненадѣйно вратата на градината отъ каде пѣтя сѣ отвори хъ и въ градината влѣзна единъ человекъ облѣченъ въ пѣтнически простъ дрѣхѣ, самъ величественъ и привлекателенъ. Тя повидимому ся насърчи, зарадва ся и като го заведе до дъбовитѣ врата, сама ся спусти къмъ параднитѣ врата около които стояше нейния синъ съ гоститѣ. —

— «Ела да идемъ при него, Той тя вика; Той при тебе дойде,» умоляваше го майка, но младежътъ стоѣше въ нерѣшителностъ. Тя го хвана за рѣка и го повика съ себе си. Лицето му ся омрачи и той съ половинъ уста ся здрависа съ Пѣтника. Майката умоляваше гостенинѣтъ да влѣзне въ къщи но младежътъ млчѣше. Непознатитѣ человекъ поклати тихо главата и ся обърна да си върви. Когато ся прощаваше съ майката, той ѣ каза на раздѣла да си песмушава сърдцето ѝ; отъ това лицето ѝ свѣтна. Тя го испрати до пѣтницѣтъ врата и за дълго врѣме гледаше слѣдъ него, и, напослѣтъ, тихо ся върна въ къщи. Този Пѣтникъ слѣдъ това често дохождаше и тихо хлопаше на источнитѣ врата; но въ домътъ имаше много шумъ, та неговото хлопаше оставаше, незабѣлѣжено. — Чуване го само майката, защото тя за него ся услужваше и него чакаше. — За малко вратата се отвори хъ и бѣдната майка съ тѣга казваше: «азъ го просихъ и молихъ, но той не рачѣ.» — Еднѣжъ сѣшния Пѣтникъ дойде облѣченъ въ просянки дрипи и помоли да му извикатъ домакиня. Слугата му отказа това и почпа да го хули. Но хозяйина чу кавгата и ненадѣйно се показа на вратата. Имаше нѣщо трогателно въ цѣлия изглѣдъ на смирения Пѣтникъ, защото младежътъ най напредъ потрѣперѣ, и послѣ като че омѣкна и даже направи знакъ съ рѣка за да го покаши да да влѣзше. Но въ сѣщото врѣме чу задъ гърба си присмѣхъ, нѣкой го дръпна за дрѣхата и той ся отдрѣпна назадъ и набързо затвори вратата.

Отхвърления Просителъ дълбоко въздѣхна, и пакъ си отиде; на лицето му ся изрази такова дълбоко огорчение, че азъ невинно си помислихъ: Той никога вече нѣма да ся върне, — никога ще иска да опита сѣщото. Обаче скоро той пакъ ся завърна и почука на сѣщитѣ врата. Този пакъ вратата бѣхъ добръ заключени. Чукането на Пѣтника глухо ся слушаше въ къщи. Този пакъ даже Му не отвори хъ и не ся слушаше гласѣтъ на майката. Тя лѣжѣше болна и не пратихъ се работници да зачукатъ добръ вратата на която

Пѣтникътъ толкова настоятелно хлопаше. Вратата ся зачука хъ. Нѣмаше кой да възпрѣпятствува на това; хубавата градина заглѣхна и благовоинитѣ ѣ цвѣти повѣхна хъ. —

Врѣмето минаваше. Младежътъ стана мѣжъ и заѣ видно положение въ обществото; той ся ползуваше съ почитъ и похвала между хората. —

Никой въ домътъ не ся приближаваше къмъ зачуканитѣ врата: никой не съгзеждане тамъ уморения Пѣтникъ старецъ съ часове въ ожидание че ще му отворятъ и, по нѣкога, като очакване така до ерѣдъ нощъ, отиваше си припрѣтъ, неутѣшенъ и нестопленъ. Богатитѣ гостие на този раскопенъ домъ не знаехъ за това, нѣкъ и да знаехъ хъ, безъ друго щѣхъ равнодушно да махнѣтъ съ рѣка, «На насъ е приятно, весело», би казали тѣ, «нѣмаме работа съ този неканенъ гостенинъ. Не ни трѣбва той, защото ни напомнятъ за онова, което ний старателно желаемъ да заглушимъ вътрѣ въ насъ.

На Младия владѣтель на домътъ по нѣкога ся мѣркаше фигурата на Пѣтника че стоѣ на вратата, но той по нѣщо ся отвръщаше и заминуваше да го не гледа. По нѣкога даже избѣгроваше нѣщо отъ гитѣ и лицето му изразяваше безпокойствие, но тогава той бързаше при другаритѣ си и, по нѣкога, съ тѣга глѣдаше прѣзъ прозореца градината която отъ день на день повѣхнуваше. Дърветата бѣха още зелени, но нѣмаше плодове; но между цвѣтата гжесто поникна и израстна поприва, поникнѣхъ хъ и други врѣдителни билки, а до самитѣ врата израстнахъ бодливитѣ шипки, така шото запрѣчиха и самитѣ врата. — Една заранъ рано пакъ дойде сѣщия чужденецъ, и тѣй силно потропа на вратата, че всичкитѣ обитатели на къщата се растревожихъ. Добрата майка така сѣщо чу това хлопаше, но никакъ не ся уплаши, тя само гледаше на сына си съ неизразима тѣга и за послѣденъ пѣтъ го умоляваше да преме Пѣтника въ домътъ си. —

— «Добръ, мамо», каза той, «азъ ще изпълня твоето желание,» и излѣзе отъ стаята, — Той даже трыгна по посоката къмъ дъбовитѣ врата, но по нѣтъ нѣкой го спрѣ. Той възви на друга посока и вечерѣта дойде въ стаята на майката безъ да изпълни обѣщанието си. — Тя бѣше вече безъ съзнание; въ сѣщата нощъ думата ѝ напустиа този ерѣшенъ свѣтъ; и Пѣтникътъ, като се побави доста врѣме съ вараненитѣ отъ остритѣ бодили рѣцѣ, отиде си. —

Отъ това врѣме напустнатата градина повѣхна съвѣтъ. И щомъ живото въспоминание за майчината смъртъ ся изглади, веднага въ домътъ ся въцари веселието. — Минахъ много мѣсяци и Пѣтника не ся появяваше. Той дойде въ денѣтъ на свадбата на домакиня, и имаше въ рѣцѣтъ си свадѣбния даръ, но и той и дарѣтъ му бѣха отхвърлени. — за Него нѣмаше мѣсто на семейния празникъ. — Пакъ, нѣколко мѣсяци по послѣ, когато всички празнувахъ денѣтъ на рождението на първия синъ и пировахъ въ домътъ на щастливия отецъ, за Пѣтника не ся намѣри ни една троха. Неговото чукане на дъбовитѣ врата ся чу, но никому тамъ не потрѣбвахъ неговитѣ благословения. Родѣ се още единъ синъ.

Бащата отъ радостъ помислилъ да позволи на пжтника поне за минута да влѣзне въ домътъ; той каза за това на приятелитѣ си. Тѣ, обаче, му ся прислѣхъ и намѣренieto му остана несполънено. Скоро слѣдъ това, въ една тиха лѣтна вечеръ, Пжтникътъ пакъ дойде на вратата; слѣдъ малко той си отиде, като поспине въ ржцѣтѣ си новороденното дѣте. Той притискаше къмъ гърдитѣ си неподвижната му главичка; блѣдното лице на спящото дѣтеяче изразяваше дълбокъ и радостенъ покой. —

Родителътъ баща проливаше горчиви сълзи и испрати хора да стигнатъ Пжтника за да го молятъ да възвърне дѣтето, но отговорътъ бѣше: „ти можешъ самъ душевно да ся прѣнесешъ въ онѣзи обиталища гдѣто е дѣтето; съ време ти ще го видишъ, но то нѣма да ся върне вече при тебе.“ — Да ся прѣнесе душевно! тъкмо това Той не искаше да стори, и като поплака малко и за малко ся порастѣхъ, послѣ пакъ почна да ся развлича и всичката си надежда възложи на по голѣмия синъ, когото галѣше и въспитваше за сжщия свѣтъ, гдѣто и самъ живѣхъше, събираше за него богатство мислѣше: поне тогава ще упая отъ посѣщениата на Пжтника.

Обаче неочакваната скръбъ пакъ го посѣти: умрѣ и другия синъ, любимецътъ и послѣдникъ на огромното богатство. Странникътъ го отведе, и ся виждаше че момчето съ голѣма охота напуста бащинския дамъ; той съ доверие и любовъ гледаше на своя Спжтникъ.

Какъвъ плачъ и вѣкъ се дигна въ кжщата, и какво горчиво отчаение обзѣ родителитѣ. Злочестия баща съдѣше въ скръбъ и не рачеше да ся утѣши; ненадѣйно чува, познато то чуканне на вратата и разгнѣвенъ става да отиде къмъ вратата. «Пакъ дойде!» извика той, «днесъ азъ самъ ще поговорѣ съ Него; ще го попитамъ, кого Той иска още да земе отъ мене?»

Той ся опжти къмъ вратата; ключътъ много мъчно ся обърна; слѣдъ продължителни успия, вратата най послѣ ся отвори. Отвънъ, задъ високитѣ и бодливитѣ шипки и драки що израстнахъ около вратата, стоеше Пжтникътъ и неговия погледъ пълненъ съ съжалѣние ся устрѣми на домакиня, който ся нахвърли на Него съ горчиво роптание:

— «Ти си мой врагъ,» казваше той, «Ти си развалилъ моето добро щастие, зель си отъ мене и двѣтѣ ми дѣчича, кажи ми, кого искашъ още да земешъ.» Послѣ, отъ роптание той почна съ сълзи да ся моли:

— «Върни ми моитѣ мили дѣчича? Защо ми е моя животъ, зашто ми ся неговитѣ радости и всичкото ми богатство безъ тѣхъ! Върни ми моитѣ дѣца, докажи ми че си милостивъ къмъ мене. — Ако ми ги повърнешъ азъ всичко ще направѣ какъвто искашъ.»

— «На дѣцата ти е много добръ сега,» отговори Пжтникътъ, «тѣ ся наслаждаватъ съ истинно, вѣчно блаженство, и да можѣха не вѣрвамъ че бихъ искали да ся върнатъ при тебе. — Азъ ги зѣхъ отъ тебе, защото ако останѣхъ у тебе, ти щѣше да ги погубишъ; зѣхъ ги, защото искахъ да откъсна твоего сърдце отъ всичко земно и да го привлѣкхъ

тамъ гдѣто сж и тѣ сега. Ти можешъ да отидешъ при тѣхъ и вѣчно съ тѣхъ да живѣешъ, пжтътъ за тамъ на тебе е отворитъ; само послушай Мене, пжстни мя въ домътъ си и Азъ ще ти покажа този пжтъ. —

Бѣдния баща цѣлъ треперѣше, като слушаше тѣзи думи, и прѣзъ половинъ отворената врата каза:

— «Пжтнице, азъ сега съмъ потъналъ въ скръбъ и за нищо друго не съмъ въ състояние да говорѣмъ. Освѣни това въ домътъ ми не е нарѣдено, — азъ никакъ не можъ да тя приема.»

— «Азъ бихъ могълъ да облѣкча скръбъта ти,» — тихо продума Пжтникътъ, «и въ Мене ти би могълъ да намѣришъ покой и утѣшение за сърдцето си — Азъ за това истото дойдохъ, защото жално ми е за тебе; пжстни мя!» Но, не . . . Той все настояваше да го убѣждава но всичко бѣше напразно.

— «Не можъ да тя приемѣ; сега не е време; нѣкога другъ пжтъ,» и това бѣше всичко въ отговоръ на всичкитѣ молби на Пжтника. Най послѣ и вратата сж затвори.

Нѣколко мѣсяци сж изминахъ; въ богатия домъ пакъ стана шумно и весело, гоститѣ пакъ почнахъ да идватъ, и тежката скръбъ прѣмина. Но Пируванията не ся продължихъ за много време: самъ домакътъ падна тежко боленъ, и толкова тежко, че вече не ся надѣвахъ за неговото оздравяване. — Издалечно мѣсто извикахъ единичката му сестра която го гледане. Тя много бѣше загрижена не семо за здравнето му но и още за друго нѣщо. Болния много страдаше а, пжкъ, тя все го убѣждаваше и за нѣщо го молѣше. Не надѣйно сж чу толкова познатото чуканне на джбовитѣ врата, и лицето на сестрата свѣтна въ надежда. — Тя хвана болния за ржка и съ умолителенъ гласъ му каза: «Той още еднажъ чука; той още не тя е оставилъ; пжстни го!»

— „Азъ съмъ много слабъ“ отговори братътъ, «сега не можъ. Иди и приложи му ся да ми възвърне здравнето, и като ся дигна, азъ ще го приемѣ. —

— Добръ, азъ ще го помоля, но и ти го повикай; чувашъ ли? той все чука,» настояваше сестрата.

— Азъ не можъ сега; ели ми ся, остави мя; ти само мя раскахърявашъ» каза той и ся обърна къмъ стѣната; сестрата ся молѣше както ся обѣща. —

Болниятъ ся оправя, но щомъ оздравѣ и почувствува по прѣдшното си здравне, пакъ подкачи сжщия си животъ. Той никога не искаше да си вспомяни даденото на сестрата обѣщание; и когато тя му го напомняваше, той ся сърдѣше и заповѣдваше ѣ да млѣне. Милахъ години и нищо не ся измѣни. Само търпетѣ и бодливитѣ шипки ставаха по-високи и по-гъсти и почти покрихъ джбовитѣ врата. Миризливитѣ цвѣта отдавна ся изгубихъ и самата градина заприлича на дива гора. Много време измина, и Пжтникътъ никакъ не ся виждаше. Но единъжъ, въ една много студена сутринъ, той пакъ ся появи. Строгостъ и скръбъ имаше на лицето му. Той почна да чува, но по обыкновенно никой не отвори вратата даже ся чу смѣхъ отвжтрѣ вратата. — Цѣлъ день Той прѣкара около вратата. Слънцето залезе задъ мрачни облаци и

почна да духа силенъ студень вѣтръ, а Той все още стоѣше. Настѣпи срѣднощ. Нощната мъгла Го налегна и намери непокрытѣта Му глава. — Той държѣше запаления спфенеръ, който свѣтѣше и пакъ повтаряше чуканieto сп. —

Нощта наближи да ся свърши. И на дълготърпѣнието на Пхтника дойде края. — Той почна полека да ся отдалѣчава отъ вратата! Свѣтлинната отъ фенеря освѣщаваше величественната му вънкашность и свѣтливитѣ дрѣхѣ наметнати съ едно дебело доста пестъркано наметало. — На излизание отъ градината, той ся докостна съ дрѣхата до единичкото цвѣте уцѣлѣло въ градината; цвѣтето ся прѣчупи, падна и ся сложи съ сухитѣ листа, които покривахъ пѣтеката. — Пхтникътъ сп отиваше за винаги. . . .

Като излѣзна отъ градината, той още единъжъ ся спрѣ за минута, обърна се къмъ къщата и изрече странното осмъждение. Потресвайщитѣ думи екнахъ въ нощната тишина:

— «Колко пхти азъ дохождахъ при тебе и тя викахъ, хлوناхъ на вратата ти но тя мя не прие; азъ простирахъ ръката си къмъ тебе но ти не иска даже да видишъ това; сега азъ си отивамъ отъ тебе, ти ще Мя викашъ, но азъ нѣма да отговорѣя, ти ще мя търсишъ, но нѣма да Мя намеришъ повече. — Ето, оставамъ тя за винаги!

Тази нощь домакинитѣ на къщата спѣше много неспокойно. На него нападна единъ страхъ, който той не можеше да си обясни. Той често скачаше отъ леглото и плахо ся озърташе на около. Виждаха му ся изокколо страшни призрѣци. — Той чувствуваше че нѣщо го остави, — нѣщо което — той искаше да удържи, но не можѣше. — Силна буря имаше нея нощь. Вѣтрътъ вѣеше, стѣнѣше, и всичко това го фърляше въ ужасъ.

Полека-лека, обаче той сполучи да ся успокои пакъ лесно и заспа, като повтаряше безсѣзнателно: «Утрѣ азъ ще Му отворѣя вратата и ще го приема — Настѣпи и това «утрѣ.» Ясното слънце оживи всичко на около; но то не можѣше да оживи ни да стоимъ омъртѣлната душа. — Като че ли мраченъ облакъ я обкружи и затуми свѣтлинната — Тѣжно минавахъ днитѣ му. Сестра му пакъ дойде въ дождѣтъ му и пакъ ся помъчи да го убѣди, но той ся странѣше отъ нея и ся страхуваше даже отъ гласѣтъ ѝ, като отъ гласѣтъ на свѣстѣта. Посѣщавахъ го и азъ, който ви говоря всичко туй, но той не ся радваше на мойтѣ посѣщения. Нѣкога той ся спрнаше при прозореца да види, дали не иде Пхтникътъ, даже единъжъ той ся опита да отвори заключенитѣ дѣбови врата но ключа отъ тѣхъ бѣше ся загубилъ и рѣждасалитѣ резета и ключалкитѣ надали би могли да ся подадѣтъ на неговитѣ усилия. — И той прѣкарваше днитѣ си въ гощаване на приятелитѣ си или въ броење на съкровищата си; и когато го налѣгахъ душевнитѣ измъчвания, той ся успокояваше съ думитѣ: «Утрѣ Той ще дойде. —

Напоконъ той лѣгна въ лѣглото си и почна отъ день на день да слабѣе, даже мислитѣ му почнахъ да ся бърбать. —

И тогава азъ го посѣтихъ нѣколко пхти, старайки ся да го утѣща и успокоя. Но душата му не бѣше способна да

приеме утѣшението и болния все едно и сѣщо повтаряше «Ахъ, кжсно! Сега е вече кжсно!»

«Било е врѣмето да ся слуша всичко това и да ся приема, но то мина и никога нѣма да ся повърне: Прѣдъ мене има вѣчната погибѣль, и никой не можа да я отвори. Врѣмето ми мина,» повтаряше той даже когато бѣше въ не-свѣсъ. Тѣлеснитѣ му страдания ся усилихъ, и устата му про-изнасяхъ проклятия и на себе си и на всички миналъ животъ и на всички онези що го дѣлѣхъ отъ него и го за-вличахъ въ погибѣльта. И така той умрѣ!

Старецътъ мълкна; вижаше ся че всички тѣзи въспоминания му бѣхъ тѣжки; той ся възви на страна и покри съ ръцѣ лицето си. азъ силно ся потрѣсохъ отъ този разсказъ и така сѣщо не можахъ да говорѣя нищо, само гледахъ картината. Струваше ми ся, че чувамъ чукане на вратата и че тѣзи чудесни и умоляющи очи мя глѣдатъ въ самото сърце и питатъ:

Ти? Щешъ ли отвори на мене вратата?

А. И. С.

ВИНАГИ БЛАГОДАРЕНЪ БОГУ.

Една отъ длъжноститѣ, които апостолъ Павелъ напомнялъ на Ефескитѣ Християни, била и тази: винъги да благодарятъ Богу за всичко (Ефес.5:20). Най -- честити и спокойни сѣ тѣзи, които намиратъ причина на всичко да сѣ благодарни. Особно Християнина, който знае че има надъ него единъ, който го обича съ „безкрайна любовь“, който се е общалъ че „нѣма да го остави ни-то да го забрави,“ трѣбва всѣкога да е благодаренъ. Единъ отъ калугеритѣ на единъ мѣнастиръ билъ натоваренъ да събира помощи за заведението. При получаванieto на каквото и да е той отговарялъ: Deo gratias „Благодарение Богу.“ Това изречение било постоянно на устнитѣ му. Отъ Това той станѣлъ извѣстенъ подъ новото име Deo gratias. Честито щѣше да е челоуѣчеството, ако на сърдцето на всѣкого бѣше написано Deo gratias и това се чувствуваше въ всичкитѣ обстоятелства на нашия промѣнливъ и непостояненъ земенъ животъ. Християнина трѣбва за всичко да благодари Богу. При края на всѣкой день, даже ако всичко прѣзъ деньтъ е вървѣло противъ неговото желание и надеждата му, той пакъ е длъженъ да бже благодаренъ Богу за гдѣто Той въ прѣчудната си любовь е гледалъ, щото всичко да излѣзе за негово добро е не е обж-

рналъ внимание на пожеланията му. Когато прѣзъ деньтъ е било все облачно, той има причина да е благодаренъ за гдѣто това го е приспособило повече да оцѣнява слънечната видѣлина. Прѣзъ деньтъ той трѣбва да се труди да е веселъ, засмѣнъ и приятенъ на всички; а вечерта да благодари, че е можалъ поне отъ части да направи честитъ животъ на окружающитѣ го.

Ако Богъ благоволи да му испрати болѣсть, той трѣбва да оталага болкитѣ си съ скжпитѣ негови обѣщания, като си спомня всичко което Спасителтъ му е истърпѣлъ за него. Нека прѣтърпи всичко безъ роптание. Нека забравя болката си, като се труди да каже поне по една блага дума на всѣкой отъ посѣтителитѣ си, и тогава ще има причина да е благодаренъ за това и за скжпоцѣнното обѣщание че „всичкото на добро имъ съдѣйствува“ на тѣзи които любятъ Бога.

Християнина трѣбва да бѣде благодаренъ за радоститѣ на другитѣ; за веселитѣ и засмѣни лица що вижда около себе си; за успѣванието на съсѣда си; за слънцето, цвѣтата и пѣснопойнитѣ птици; за бурята, като знае че едното е толкова нужно колкото и другото. Той трѣбва да е благодаренъ за свѣтковицата която блѣснува въ пространството и за гърмежътъ който прави земята да трепери и да се старае кокто въ едното така и въ другото да вижда само добро и причина за радостъ.

Християнина е длъженъ да бѣде благодаренъ Богу въ неблагоприятни обстоятелства, за гдѣто не сж понеблагоприятни. Когато тринадесѣтитѣ Английски колонии въ Америка сполучили да станжтъ независими, тѣ прогласили единъ благодарителенъ день за цѣлия народъ. Царъ Георги, който билъ злѣ побѣденъ, като считалъ себе си за не помалко благочестивъ отъ своитѣ невѣрни подданици и неискалъ да бѣде надминжтъ въ благочестието отъ тѣзи невѣрни бунтовници противъ богоданното му право, прогласилъ тоже народенъ благодарителенъ день, за гдѣто се възстановилъ миръ въ развѣлнуваната му империя. Близу до царския палатъ живѣлъ единъ священникъ който билъ неговъ любимецъ и често се разговарялъ съ него. По този случай священникътъ казалъ: „Ваше Величество сте издали заповѣдъ за народенъ благодарителенъ день. За какво да

благодаримъ? За това ли че Ваше Величество сте изгубили най-хубавитѣ тринадесетъ диаманти отъ короната си?“ „Не, не“ отговорилъ Монархътъ, „не за това.“ „Добрѣ, тогава да благодаримъ ли за това че толкова много милиони отъ народното съкровище сж похарчили по тази война и токова много милиони сж прибавени къмъ народния дългъ?“ „Не, не“ пакъ отговорилъ царътъ, „не за това.“ Да благодаримъ ли тогава за гдѣто толкова хиляди наши братия сж изгубили живота си въ тази злочеста и никакъ неестественна борба между едноплѣменници и отъ сжщата религия хора?“ „Не, не“ извиквалъ царътъ третия пѣтъ, „не за това.“ За какво тогава желаете, Ваше Величество, да благодаримъ?“ Попиталъ благочестивия священникъ. „Благодарѣте Бегу!“ извикалъ царътъ най-енергично, „Благодарѣте Богу, че не станж по-злѣ.“ Да, въ всѣ какви обстоятелства Християнина трѣбва да благодари Богу, че не е по-злѣ, защото всѣкога може да бѣде и по-лошо.

Благодари Богу за благословения които сж били дадени прѣзъ днитѣ на младостта ти, за които на врѣмето не си му благодарилъ; благодари му за всичкитѣ му благословения на родителитѣ ти, и на братията и сестритѣ ти, за които тѣ сж забравили да му благодаржтъ; благодари за всѣкой грѣшникъ който се обръща отъ свѣтътъ къмъ Христа и за всѣка душа която се укрѣпява въ правдата и расте въ благодаъта и познанието на Господа Исуса Христа, безъ разлика да ли той принадлежи или се присѣдинява съ църквата на която ти принадлежишъ или не — само благодари Богу, че той (грѣшника) е въ неговото царство. Но най-голѣмата причина за винжгишно благодарение Богу отъ страна на Християнина е това, гдѣто Богъ е благоволилъ да му открие своята истина и да го привлече при себе си.

Читателю, моли се усърдно за да можешъ по-добрѣ да оцѣнявашъ безбройтѣ благословения и многото добрини, които Богъ ти дава; моли се за вѣрата, която ще те направи въ всичко да виждашъ добро; моли се за благодаъта, която ще ти помага да вѣрвашъ че има добро въ всичко, да ли ти го виждашъ или не; моли се за помощъ, щото доброто да увеличавашъ, а злото да намалявашъ, моли се за помощъ да можешъ всѣкому да разказвашъ доброто, а за злото да мълчишъ

или по-добре да го забравяшъ; моли се за помощъ, щото да можешъ да виждашъ всичкото добро въ твоитѣ братия чловѣци, да го цѣнишъ и да не си мударъ въ показването, че го виждашъ.

Постоянната ти молба къмъ Бога нека е:

„Дай ми сърдце благодарно,

Тихо и признателно,

Отъ роптание свободно,

Чисто, своято и добро.“

М Н П.

УРОКЪТЪ ОТЪ ПРАСКОВИ.

Слѣдъ като малолѣтнийтъ ѝ гостъ испустихъ една дълбока въздишка, Г-жа Великова каза:

„Едно двайсетаче за мислитѣ ти Веселине.“

Веселинъ ся повъртѣ не спокойно за малко, тогазъ, като не можѣ да ся съпротиви на въпросителниятъ погледъ на леля си, отговори:

„Добрѣ, сега ще спечелж. Азъ мислѣхъ колко щѣше да е подобрѣ ако Недѣлитѣ бѣхъ исфърлени отъ седмицата; тѣ тѣй като че развалятъ всичко.“

„Развалятъ всичко! Защо, Веселине, азъ мисля че той е най добриятъ день въ седмицата,“ каза Г-жа Великова, като ся мжчеше да крие че е докачена отъ думитѣ на малкия се приятель.

„О, добрѣ, азъ мисля че то е защото ти си пораснала. Но азъ почти мразя Св. недѣля, тя прѣсича всичкитѣ ми приятни дни.“

„Веселине, за цѣла седмица не съмъ те виждала. Кажй ми какъ си я прикаралъ,“ рече Г-жа Великова, като внезапно обърнж въпросътъ.

„Добрѣ, чакай да видж,“ отговори Веселинъ замисленъ. „Тѣзи е послѣдната седмица отъ распусътъ и азъ я натрупахъ съ смѣтки. У Понедѣльникъ ний момчетата играхми бой съ топки съ цѣкои момчета отъ другата мах-ла, и нашата страна надви; имахми прятно врѣме.“

„То е било хубаво за васъ, но не за другитѣ момчета,“ каза Г-жа Великова смѣешкомъ.

„Да, но въ Вторникъ азъ имахъ още повече веселба. Шестима отъ насъ отидохме въ шумака на разходъ. Ловихме риба, сами

си я готвихме, и имахме купове смѣнки! Бавихме ся до Четвъртъкъ вечеръ.“

„Радвамъ ся че сте ся парадвали. Сега за другитѣ два дена.“

„Добрѣ, въ Петъкъ надкарахме всичкитѣ други дни съ веселие. Недѣлното ни училище излѣзе на езерото и най добро врѣме имаше! Ний имахме най добритѣ цѣца за яденне каквито можъ да си помислишъ, играхме разни игри, расхождахме ся съ лодки по водата, и — и — охъ мило! деньтъ не бѣше ни наполовина дѣтъгъ. И днесъ деньтъ бѣше тѣй добрѣ както и миналитѣ дни на седмицата. Ний момчетата направихме цѣколко голѣми хвърчила, и ти да бѣше видѣла колко весело бѣше като ги пуснахме да лѣтятъ! Това бѣше което мислѣхъ като въздъхнахъ. Искане ми ся да цѣла Недѣли, тѣй щото веселието да не прѣстанва.“

Като си помисли малко, Г-жа Великова извини ся и отиде въ градината, отъ дѣто тя набра седемъ отъ най хубавитѣ праскви, които тя можѣ да найде. Като ги турй въ една сѣдина за плодове тя ги обкичи съ лѣската имъ листа, като направи всичко привѣкателно до колкото бѣ възможно.

Но Веселинъ очитѣ му играяхъ отъ радостъ като тя влѣзе въ стаята като ги носяше на рѣка и казваше.

„Сега, Веселине, тѣзи сж за тебе; но моля не ги яжъ още.“

И тѣй Веселинъ зѣ сѣдината въ рѣката си, като гоцаваше очитѣ си съ спечеленій подарѣкъ и слушаше съ внимание до колкото бѣ възможно за едно момче при такъви обстоятелства. Г-жа Великова започна да казва:

Сега, Веселине, азъ съмъ ти отбрала седемъ отъ моитѣ най добри праскви; тѣ всичкитѣ сж твои; ти може, ако изберешъ, да ги изядешъ всичкитѣ; но ако, слѣдъ като изядешъ шестѣтѣ, ти ся обѣщаешъ да занесешъ седмата на бѣдното болно момче до хълмътъ, и му я дадешъ, ти ще мя зарадвашъ.“

„Какъ, лельо Великова“ рече Веселинъ, за какъвъ видъ момче мя зимашъ ти? То ся знае че ще я занесж на Станчо, и то най хубавата даже.“

„Да, азъ знаж че ти щешъ, но ако я занесешъ защото трѣбва, ти ще поврѣдишъ удоволствието ми. Азъ искамъ да сторишъ това весело и съ радостъ, защото ти знаешъ че тѣй като сторишъ ще ми е приятно.“

Веселинъ излеждаше докаченъ като каза:

„Азъ щѣхъ да съмъ най ниското момче на свѣта да завидѣхъ на доброто на Станча. Азъ не разбирамъ ти какъ може да си помислишь че азъ не ще я дамъ съ радостъ. Какъ, колкото и да обичамъ праскви, азъ бихъ далъ всяка една за да тя задоволихъ лельо.“

„Добрѣ, нека си въобразимъ че слѣдъ като ти си изялъ шесттъ праскви рѣченъ си: „Ихъ! трѣбваше да дамъ послѣдната на Станча, но азъ мразѣхъ да сторѣхъ това.“

„Азъ нѣма ни да си помислихъ такова нѣщо!“ прѣсѣче я Веселинъ съ твърдѣ зачервѣло лице. „Нѣма въ мене такава низостъ.“

Г-жа Великова отговори като зѣ въ своята си рѣка съедината съ прасквитѣ и говорѣше впечатлително:

Тука има седемъ праскви. Тѣ ми наумяватъ едно момче което има седмъ прѣкрасни подарѣка. Подарителя каза като ги даваше: Тѣ сѣ твои; но ако мя обичашъ, ти ще ми сторишь честь като оставишь на страна една като свята за мое въспоминание“ Прие ли момчето пожеланията на Подарителя като святи, и радостно да ги послуша?“

„Че то е най ниското момче ако не стори това особено за такъвъ единъ щедъръ приятель“ сирѣвари Веселинъ, като говорещата ся поспрѣ замислена.

Така би ся видѣло“ рѣче Г-жа Великова. Тогава като зе една отъ прасквитѣ тя продължи: „Ний, за обяснение, ще наречемъ тази Понедѣлникъ; то е денътъ когато си игралъ на топки, и си ся върналъ побѣдителъ. Вторникъ, Срѣда и Четвъртъкъ ходилъ си на разходъ и веселба украсява всякой отъ тия дни. Петъкъ денъ на гулий и ся видялъ като половинъ денъ. Сѣбота денъ на хвърчила и прѣпълненъ съ наслаждения.“

Г-жа Великова показваше прасквитѣ една по една като ги именуваше, забрави да види Веселина. Ако бѣ сторила това тя щеше да види че урока е много сполучливъ; защото лицето на момчето бѣ почнало да става багрѣно.

Най послѣ останѣ една прасква не наименувана. Като подѣ, тя дълбоко въздъхна, позволи на лицето си да ся помрачи като ся начумери, което редко ся е вижвало така, тогазъ подражаещъ най добрѣ до колкото можеше, мрачния ѣ изразъ не прѣди много каза:

„Ти си Недѣля, и азъ тя почти мразя защото ми разваляшь хубавото врѣме!“

За врѣме имаше мълчание, тогазъ Веселинъ съ единъ разкаятеленъ гласъ, каза:

„Лельо Великова, виждамъ го! Азъ често съмъ ся хвалилъ че при всичкитѣ си недостатѣци поне съмъ щедъръ; но виждамъ колко е лесно да е човѣкъ себелюопивъ безъ да ся съзнава.“

„Драго ми е че моятъ урокъ съ прасквитѣ тя направи да видишь себе си,“ каза Г-жа Великова изгледвайки задоволна.

„Че то е фактъ. Шестъ дени за игра трѣбва да задоволятъ кое да е момче, и азъ не мислихъ че нѣкой още веднѣжъ ще мя чуе да кажѣхъ мразѣхъ Недѣлята.“

Г-жа Великова, като разумна жена, не задѣва въпросъ по пататѣкъ, като знаеше добрѣ че Веселинъ веднѣжъ като види нѣкой недостатѣкъ въ себе си той ще ся постарае да го побѣди. Тя върваше че доброто дѣло започна у Веселина, и ще напредва, и той скоро ще намѣри че Недѣлята, дадена отъ Бога, била най блаженный денъ въ седмицата.

Превелъ К. Г. II.

ИСКОПАНИ БОГАТСТВА.

По никоя часть на науката не е имало такъва голѣма дѣятелностъ на послѣдѣтъ какъвато е имало по археологическитѣ издирвания, и никѣдѣ работата на изслѣдователитѣ не е била толкова богато и изобилно възнаградена. Напраздно ще се старае човѣкъ да опише даже стотната часть на любопитнитѣ и чудесни нѣща които сѣ били извадени на видѣлина чрѣзъ лопатата на изслѣдователтъ отъ старитѣ развалини и гробници на законани цивилизации, въ Европа, Азия и Америка.

Въ патѣтъ Охайо, една старазмийна форма отъ прѣстъ, близо двѣ хиляди стѣпки дълга, ся намѣри миналата година. Змийната могила е петнадесетъ стѣпки широка и четири стѣпки висока, и тя е единъ отъ знаковетѣ на старата система на змие-поклонение мѣжду туземнитѣ жители на Америка. Нѣкои скелети отъ тайнственното плѣме което еднѣжъ живѣло въ Охайоската Долина сѣ били ископани покрай това лакатушно прѣстено чудовище. Вѣрва ся че тѣзи първобитни жи-

тели бѣха твърдѣ малцина на брой, и бѣха първо качество диваци, много по долни отъ могило-градителитѣ въ Мексико и южна Америка.

При Канионъ сите, въ Колорадо, като раскопавали за постройката на една желязна линия, работниците дошли до една особена формация. Тѣ раскопали около нея и намѣрили една змия дванадесетъ стъпки дълга. Това ги насърдило да продължатъ раскопаванieto, и на едно малко разстояние друга влѣчуга била намѣрена. Когато я ископали, тѣ намѣрили че тя е двадесетъ и четири стъпки дълга, дебела колкото единъ човѣкъ, и съвършено окаменена.

Въ щатътъ Тенесий сж били намѣрени, въ една прѣдъ-историческа могила, двѣ фигури които възбуждатъ доста интересъ. Тѣ сж въ сѣдяще положение, и едната, прѣдставляюща мъжъ, е двѣ и половина стъпки на височина; другата прѣдставляюща жена, е двѣ стъпки на височина. Тѣ сж издѣлани отъ камъкъ какъвто ся не намира въ околността. Въ тази мѣстность има много стари могили.

Единъ голѣмъ вкаменъ изпълнѣ ся намѣри въ Айоа, прѣди двѣ години. Той биде ископанъ и отнесенъ въ Центревилъ. Точната му мѣрка е $16\frac{1}{3}$ стъпки височина, $4\frac{1}{3}$ стъпки широчина прѣзь рамената, $2\frac{1}{3}$ стъпки широчина на грѣдитѣ, тѣжината му 4.000 фунта. Той ся намира сега въ музея на Щатскій Университетъ въ Айоа Сите.

Мрѣжитѣ на Италианскитѣ рибари по край Истрия бивали често скѣсване, както ся виждало, отъ останки на здания. По тази причина властитѣ въ Робинго пратили единъ водолазъ да изслѣдва. На една дълбочина отъ деветдесетъ стъпки той ся намѣрилъ въ единъ потопенъ градъ, съ улици и квартали. Вратата и прозорцитѣ на полу съспенанитѣ къщи били почти скрити подъ морскитѣ трѣви. Археологиститѣ намиратъ че това е изгубеный градъ Цисса, на островътъ съ сѣщето име, за който Плиний писва, нъ за който нѣма никакви слѣди отъ врѣмето на цезаритѣ. Май енци, Франция, е всекога билъ една рудница на Римски статуи. По причина на стратегическото му положение, той билъ постоянно завзетъ отъ Римлянитѣ. Най послѣдното откритие е единъ искусствено направенъ Римски олтаръ, съ единъ надписъ който показва че нѣкой си К. Атилпусъ направилъ

една посвящение на една извѣстна нимфа. Олтарътъ е съграденъ единъ вѣкъ прѣди Христа. Въ една карьера въ Америка, 25 стъпки надъ повърхността, една муха била намѣрена въ скалитѣ. Тя е съвършено запазена. Тѣло, крилѣ, крака били въ таково добро положение както когато тя кацнала на камъкътъ още въ Силурийний периодъ, прѣди много вѣкове.

Напослѣдъкъ сж били ископани въ Делосъ, Гръция, много къщи и нѣкои изящни статуи.

Въ Египетъ е ископанъ единъ папирусъ, за който сж прѣдполага да е 3 — 4 хиляди години старъ. Въ него единъ Египтянинъ расправя какъ той е билъ измаменъ отъ единъ Евреинъ въ покупката на единъ конь. Тамъ е била намѣрена и една дървена статуйка направена въ врѣмето на 18-та династия на Фараонитѣ. Тя ся оцѣнява за 10.000 лева, и ся намира сега въ Парисскій Лувръ.

Най богатата и най съвършената отъ намѣренитѣ до сега бани въ Помпей е била открита напослѣдъкъ. Тя е много искусно направена, и въ нищо не е повредена.

Една любопитна пумизматическа останка отъ врѣмето на Петра Великий е била подарена на Петровскій Музей въ Астрахнъ. Това е единъ металчески документъ, или „рецепта“, позволящъ на притежателя да носи брада и мустаци. Въ Рени били ископани Златни монети отъ врѣмето на Филипа Македонски, бащата на Александра Великий.

АВСТРИЙСКИТѢ РАБОТЛИВИ СЕЛЯНИ.

Мнозина писатели сж казвали че не ся намира Германка или Австрийска която да не разбира добръ искусството на домакинството. Като едно правило, тя е запозната съ най малкитѣ подробности на управлението на домаътъ и е изучила научно и практично домашнитѣ работи. Даже княгинитѣ отъ Австрийската царска фамилия слушатъ лекции за да ся усъвършенствуватъ по домашнитѣ работи. Това не остава безъ влияние върху по долната класа, и слѣдствието е че даже най проститѣ ся поощряватъ къмъ старание по сѣщото направление. Австрийскитѣ селянки, особено, не само че ся поучаватъ рано въ живота да сж трудолюбиви, но вижда ся че тѣ иматъ сила да обърнатъ всяка ра-

бота въ едно удоволствие. Много отъ тѣхъ сж едри, яки и работятъ по нивитѣ когато работата не ги изисква у дома.

Нашата картина прѣдставлява двѣ селянки — Славянски момичета — въ тѣхния народенъ костюмъ. Тѣхното облѣкло е много хубаво. Мѣжду селянитѣ по Дунавската долина живота е съвсемъ монотоненъ. Унгарскитѣ села, съ малко изключения, не сж особенно привлекателни, но хората сж много приятни

ся употреблява за приятелски разговори въ време на посѣщение отъ съсѣдитѣ. Вътрешно кжцитѣ имъ сж доста добръ наръдени. Селянитѣ въ Австрия и Германия иматъ добри тѣлосложения. Свадбитѣ сж великитѣ събития въ живота на тѣзи прости хора, и селската невѣста всякога привлича голѣми множества отъ роднини, приятели и съсѣди.

Австрийскитѣ работливи Селяни.

и гостолюбиви и тѣхния животъ е примѣръ на трудолюбие и способностъ. Всякой день ся повтаря сжщото нѣщо — отивание рано къмъ нивитѣ, и завръщание вечеръ къмъ дома, кжцитѣ имъ сж низки, съ тѣсни врата, съ дълги стрѣхи и покрити съ ржженица. На покритата веранда почти на всякоя кжща ся намира по единъ чинъ, който Унгарцитѣ наричатъ *сцохордъ*, или „слушатель на дума,“ което показва факта че този чинъ

ТАЙНАТА НА АЛКОХОЛНАТА СИЛА.

1. Какъ ся случавя че алкохолътъ упражнява такъва власть надъ чловѣческата фамилия?

2. Нѣкои отговарятъ че има едно естествено желание за него въ чловѣческото тѣлосложение; нѣ догдѣто е истинно че единъ вкусъ за него ся често завѣщава на дѣцата, това не направя вкуса естественъ. Други казватъ че той ся употреблява защото е приспособенъ за нуждитѣ на чловека, и широкото му распространение доказва приспособимостъта му. Тѣ може да доказватъ по сжщия начинъ за прѣобладаването на всѣкой другъ видъ грѣхъ, нѣ това не може да го оправдае.

3. Нѣкои турятъ вината на социални обичаи, нѣ тѣ не показватъ защо обичайтъ е избралъ тази особена течностъ за такъво употребление. Други обвиняватъ медицинскитѣ прѣдписания; нѣ ако това бѣше единичката причина, защо сжщата причина не е докарала мно-

го други цѣрове въ социално и популярно употребление?

4. Ний сме тѣй принудени да търсимъ послѣдната причина въ естеството на самия алкохолъ, и неговитѣ отношения къмъ чловѣческата система. Първо, той причинява едно възбуждение и едно кратко развеселение, а чловѣцитѣ обичтъ възбуждение щомъ то не е толкова силно щото да причини болѣзнь. Алкохола отговаря на това изисквание. Много отъ тази сила ся дължи на тѣзи приятни

първи ефекти, въ още повече на факта че нейнитѣ послѣдующи лоши слѣдствия сѣ скриватъ отъ пиянецътъ защото той не може да разсѣждава върху тѣхъ чрѣзъ своитѣ чювства.

5. Алкохола е една нервна отрова, а нервитѣ сѣ орждието чрѣзъ което ний усѣщаме. Алкохолътъ е една мозъчна отрова, а мозъкътъ е нѣщото на което нервитѣ донасятъ извѣстие. И когато нервитѣ и мозъкътъ сѣ отровени, никой не може да зависи на правилността на тѣхния рапортъ, нѣ пияницътъ не знае това.

6 Тука, тогава, е тайната на алкохолната сила. Алкохолътъ е единъ измамникъ! "Виното е присмивателъ", и "който ся измами отъ него не е разуменъ." Туй е казано прѣди хиляди години, и науката сега ни дава изяснението. Дюбрюнфо казва: "Той изведнѣжъ свива краищата на нервитѣ до които ся докоснува и ги лишава отъ чювство и движение, като по този начинъ ги освобождава отъ болѣзнь и въ сѣщото врѣме разваля тѣхното употрѣбление." Д-ръ Н. С. Дейвисъ казва: "Това качество на алкохола произвежда онова усѣщание на лѣснаина, лекота, и веселие, происходящи отъ едно умѣрено намаление на нервна чюсствителность, което му дава омаятелната и измамителна сила надъ чюловѣческото плѣме която той (алкохола) е упражнявалъ тѣй съсипателно за вѣкове прѣзъ миналото."

7. Тази измамливостъ върви съ чюдно едногласие прѣзъ всичкитѣ социални, морални, умственни и физически ефекти на пиенето. Чюловѣцитѣ го употрѣбляватъ за да ги направятъ щастливи; нѣ днесъ то е между насъ "изворътъ на повече нещастие отъ колкото всички други причини взети заедно." Тѣ го употрѣбляватъ за добро другарство, и да станътъ по-приятни единъ къмъ другъ; нѣ то причинява повече карания и раздѣления мѣжду приятели, и повече биения и убийства, отъ колкото кой да е другъ обичай или коя да е друга причина. Колкото невинно и да е почуванието на пиенето, когато то земе надмощие жъртвата въобще изгубва всичко и умира най послѣ въ отчаение.

8. Съ неговитѣ общи умственни измами може всякой да ся запознае ако той внимателно забѣлѣжи ефектитѣ му върху други, и не подпадне самъ подъ неговата сила. Ваетъ въ малки количества, алкохолътъ дава на чюловѣка нѣкака си веселостъ, нѣ въ сѣщото врѣме му "краде мозъкътъ". Хората си въобража-

ватъ че той ги приготвява за разни случѣйности, нѣ той само отнѣма тѣхната възможность да познаятъ що ся изисква въ такѣви случѣйности, и често тѣ никакъ неподозиратъ че тѣ сѣ съвсемъ не приготвени да ги посрѣщнатъ. Алкохолътъ е противенъ на остротата на умътъ и често само една чаша може да затѣпи и умътъ и тѣлото.

9. Често най пърнитѣ му ефекти сѣ да съсиперасѣдѣкътъ на пияницата. Той въображава себе си богатъ, или мѣдръ, или приятенъ, когато той е сиромашъ, и безуменъ, и отвратителенъ. Той псува, и бие, и злоупотреблява онѣзи които най много любя; и, пакъ, той ще покаже най голѣма учтивость даже на единъ директъ. Вкратце, никой не очаква единъ пиянъ чюловѣкъ да разсѣждава право върху каквото и да е.

10. Пиянецътъ има криво мѣнне особено за алкохолния ефектъ върху тѣлото. Той възбужда и изживява силата, а пияницътъ си въображава че го прави по силенъ. Той причинява едно възлнение въ стомахътъ, а пиянеца прѣдполага че той му спомага за смиланнето. Той го така наранява щото стомахътъ нѣма охота за храна, а пиянецътъ си мисли че алкохолътъ му помага въ кръвообращението. Той искарава животната топлина вънъ и чюловѣкътъ е увѣренъ че алкохола го топли. Той прѣпятствува на животнитѣ дѣйствия, а чюловѣкътъ си прави теории че той запазва тѣканята на тѣлото. Той напѣлня кожата съ мъртво вещество, а чюловѣкътъ казва че той тѣлѣе. Той раздвижава на болния чюловѣкъ системата да псхвърли неприятелътъ, а той си въображава че той му дава животъ и сила. Вкратце, алкохола съсипва пиянецътъ, душа и тѣло, а той ся още по строго придържа о него, и е още по увѣренъ че той не може да живѣе безъ него.

11. Най опасното му качество е неговата сила да прави хората да усѣщатъ нужда отъ употреблението му, и да върватъ въ неговитѣ добродѣтели. Най страшното отъ всичко е че първата чаша безъ друго, ще ся послѣдва отъ други, толкова силно е очарованието на тази отрова, която принуждава участникътъ да повтаря дозитѣ.

Най послѣ дохожда врѣмето когато пиянецътъ знае че алкохолътъ го поврѣжда всякога, и тогава той нѣма сила да му ся противи; защото алкохолътъ е унищожителъ на волята.

Тогава ако има една чаша алкохолъ на вра-

тата на пъкъла, и пиянецътъ знае че той трѣбва да влѣзе въ него слѣдъ като го испие, той пакъ ще го испие.

12. Цѣлата история на алкохола е единъ рѣдъ свирѣпи измами. Слѣдъ като е съсипвалъ и убивалъ чловѣци за вѣкове, той ся прѣдставя въ една нова дрѣха на онѣзи които търсѣха цѣръ сръщу злото което той бѣше причинилъ, и тѣ го приеха довѣрчиво. Тѣ го нарѣкоха aqua vitae, или вода на животъ; когато той ся оказа aqua mortis, или вода на смъртъ, за безбройни множества отъ чловѣческата фамилия. Той влѣзе въ столътъ на благодѣтелния докторъ и прѣдписа една бърза отрова на довѣрчивия боленъ, който я испи благославящъ разоритилътъ. Той обѣща да избави отъ злото което упостоява по пладне, нъ той стана по разорителенъ отъ която и да е болѣстъ която е нѣкога върлувала мѣжду нашето страждуще плѣме.

P. K.

Около Свѣта.

Индия. Промѣненето въ единъ окръгъ на Индия вслѣдствие на миссионерска работа ся описва въ едно писмо както слѣдва:

“Каква разлика мѣжду сега и прѣди тринадесать години въ Тобската околностъ въ Суматра! Тогава нѣмаше никаква безопасностъ; никой не дързуваше да излѣзе два километра вѣнъ отъ селото си; война, обпри, разбойничество, пиратство и робство царувахе на всякъдѣ. Сега има единъ свободенъ, дѣтеленъ Християнски животъ всякъдѣ, и църквитѣ сж пълни съ внимателни слушатели. Вѣрата на Християнитѣ съ вижда въ тѣхнитѣ дѣла. Тѣ сж оставили цѣлопоклонническитѣ си обичаи; тѣ посѣщаватъ болнитѣ и ся молятъ съ тѣхъ; тѣ отиватъ до неприятелитѣ си и ся помиряватъ съ тѣхъ. Това често прави силна впечатление на язичникитѣ, защото тѣ виждатъ че Християнитѣ вършатъ онова кето е невъзможно за язичникитѣ — тѣ могатъ да прощаватъ нанесенитѣ имъ оскърбления и поврѣди. Много язичници сж били тѣй побѣдени чрѣзъ поведението на Християнитѣ щото тѣ често казватъ; „Господъ Иисусъ побѣди.“

„Просяшката църква“ въ Агра. Прѣди нѣколко години, Д-ръ Валентайнъ, единъ Англичанинъ, ся заселилъ въ Агара, Индия, като надзирателъ на едно учебно заведение тамъ. Толкова много отъ найбѣднитѣ дохождали въ Недѣля заранъ и да слушатъ Евангелието и въ сѣщото врѣме да просятъ, щото слѣдъ малко врѣме единъ особенъ часъ за богусложе-

ние билъ опрѣделѣнъ за тѣхъ и билъ нарѣченъ „Просяшкия часъ“. Прѣди седмъ или осмъ години отъ просящитѣ била съставена една църква въ която присѣдствували по нѣкога до 400 души, нъ сръднето число на посетителитѣ било 160. Тѣ съставляватъ една разнообразна навалица отъ хромъ, клосни, слѣпи и прокажени мже, жени и дѣца. Една жена, родена саката, ходи рѣдовно на служба всякоя Недѣля като изминува едно пространство отъ шестъ километра на ржѣ и коленѣ!

Прокаженитѣ особенно прѣдставляватъ едно твърдѣ окаянно зрѣлище. Много отъ тѣзи просящи нѣматъ рѣдовно мѣсто за спанне. Прѣзъ топлото врѣме тѣ спятъ изъ улицитѣ, а прѣзъ дъждовнитѣ и студентѣ врѣмена спятъ въ какъвто покривъ намѣрятъ. Тѣ сж много внимателни слушатели.

Африка. Единъ миссионеринъ пише отъ Батанга, Западна Африка: “Тѣзи людие ся много страхуватъ отъ нѣкой безврѣдни животни, като напирмѣръ отъ гущеритѣ, вѣрвайки че чловѣкъ може да умрѣ ако сръщне единъ отъ тѣхъ. Нашия готвачъ ми каза че той ся страхува да заколи кокошка, защото който коятъ, пероденитѣ му дѣца „виждали зло“. Ако нѣкой види тыца си кога яде, нѣкое зло що го сполѣти. Много страхове сж свързани съ такъви вѣрвания. “Азъ потърсихъ Господа, и той мя послуша и мя избави отъ всичкитѣ ми страхове“.

“Мабойтѣ и Пигмейтѣ вѣрватъ че чловѣкъ трѣбва да ся бои отъ духоветѣ на умрѣлитѣ; тѣ имъ ся молятъ и имъ даватъ приношения. Една жена която живѣеше тука, напослѣдъкъ умрѣ въ друго мѣсто. За послѣднитѣ двѣ три седмици пий сме глѣдали че храна ся поставя по птекитѣ, та кога ся повърне духътъ на тази жена, да яде и да не поврѣжда градинитѣ. При гроба ся оставятъ дрѣхи, храна пр. за да не ся нуждае отъ нищо умрѣлия въ незнаения свѣтъ. Бенитѣ убиватъ много отъ женитѣ и робитѣ на главатарѣтъ за да има кой да му слугува на другия свѣтъ. Пигментѣ отиватъ да живѣятъ по нови мѣста щомъ умрѣ нѣкой“.

Руссия. Прѣди нѣколко врѣме единъ духовенъ Руски свѣтъ е засѣдавалъ въ Казанъ. Ако нѣговитѣ рѣшения ся турятъ въ дѣйствиетъ твърдѣ трудно ще бѣде положението на всички въ Руссия които непринадѣжатъ на държавната религия. Този свѣтъ отъ невѣротърпими висши духовни лица размишлявалъ върху мѣркитѣ който трѣбва да ся земѣтъ за искоренението на сектарпализма. Той прѣпоръчалъ на правителството да земе строги мѣрки сръщу послѣдователитѣ на графъ Толстой, защото тѣ били опасни за църквата и държавата. Той рѣшилъ сжщо да ся запрѣти публикуванието на Лютерански книги на Русския езикъ. Прѣдложено ся да ся земѣтъ дѣцата на сектариани-

тъ и да се въспитаватъ въ публичнитѣ заведения на православната църква, въ това предложение не ся приело само защото нѣмало такъви заведения въ Русия. Единъ владика предложилъ да ся секвестира имотътъ на сектариянитѣ отъ Правителството.

Китай. Въ 1889 година имало 35.000 членове въ Евангелескитѣ църкви въ Китай. Въ 1896 година числото възлазяло на 70.000. Отъ тогава до сега 10.000 още били прѣтурени, тъй шото числото ся удвоило въ послѣднитѣ седмъ години — Войната мѣжду Китай и Япония е докарала голѣми промѣнения въ Китай. Правителството и голѣма часть отъ народа не сж тъй злѣ настроени сега къмъ Християнската религия, и често ся допитватъ до миссионеритѣ за начинътъ по който Китайскитѣ интереси могатъ най-добрѣ да напредватъ.

За Младитѣ.

МАЛКИ ЦАРЧЕТА.

ДѢЦАТА НА КАРЛЪ I.

Една отъ най-очарователнитѣ картини които сж били нѣкога исписвани е картината на дѣцата на Карла I. исписани отъ Съръ Антони Ванъ Дайкъ. Карлъ I. бѣше онзи нещастенъ Английски царь, чинто поданицы ся възбунтуваха противъ него и най-послѣ му отсѣкоха главата. Ванъ Дайкъ бѣше неговия придворенъ живописецъ. Той написа много портрети на възвишения красивъ царь, на чернооката, привлѣкателна царица, на малкитѣ князове и княгини — всички седмъ на брой — и често на тѣхнитѣ галени, съ кѣдрави косми малки кученца. Естествено по възрастнитѣ дѣца биваха по често исписвани, защото смущенията на Карловото царуване бѣха почнали отъ врѣмето когато помалкитѣ ся родиха, и имаше постоянни войни и примирия по причина на които не оставаше врѣме за живописство. Ванъ Дайковата най-отлична картина съдържа портретитѣ на тритѣ по възрастни дѣца. Карлъ, Галския Князь, ся подпира на единъ стълбъ, облѣченъ въ най-доброто си кядифено облѣкло. Малкия му братъ Джеймсъ ся държи за ржката му. Джеймсъ билъ едно бѣло, червендалесто бебе. Майка му ся гордѣяла съ него, когато тя оплаквала Карловото просто лице и възчернатата му кожа. Само „този господинъ“, писала тя на единъ приятель, когато той билъ

на около една годишна възраст, „бѣше най-сериозенъ.“ Той ся изглѣждалъ по разуменъ отъ майка си. „Този господинъ“ когато порастналъ, не само че не билъ сериозенъ, нѣ билъ нарѣченъ „Веселия Монархъ;“ а колкото за неговата мѣдрость, единъ отъ най-ближнитѣ му приятели писалъ че той „никога не казалъ нѣщо глупаво, нѣ и никога не извършилъ нѣщо разумно.“ На това Карлъ съ задоволствие отговорилъ че това е тъй, защото неговитѣ думи бѣха неговни собствени, нѣ неговитѣ дѣла бѣха на неговитѣ министри.

До бебе Джеймсъ, въ картината, стои княгиня Мария, сестра му, съ ржцѣ свити прѣдъ нея. Тя изглѣжда като че е много доволна отъ себе си, и бебе Джеймсъ ся вижда да изглѣжда съ голѣмъ интересъ труфилата на сестра си. И тритѣ тѣзи малки дѣца станаха управители на народи. Карлъ и Джеймсъ бѣха послѣдователно Английски царѣ, и Мария стана жена на Уилямъ II. отъ Оранджъ. Когато тя бѣше едно малко дѣтенце, Отецъ Гамажъ, исповѣдника на майка ѝ, казваше на малката Мария че му е жално че тя не е една Римо-католичка, та да може да ся ожени когато порасте за единъ отъ великитѣ Европейски владѣтели; богатия Испански царь, или красивия Френски царь, или силния Германски Императоръ. Мария мислила че това ще бѣде отлично наистина! Баща ѝ Карлъ I. бѣше Протестантинъ, нѣ майка ѝ бѣше Французка и силна Римо-Католичка. Само отъ почетъ къмъ желанието на мъжа си тя не ся постара да въспита дѣцата си въ пейната си църква. Нейнитѣ почетни дами и нейнитѣ свещеници бѣха по малко сжмнителни. Малката Княгиня Мария намираще удоволствие като отиваше въ Римо-Католическата капела (църквица) на майка си. Тя обичаше теманѣтъ и свѣщитѣ и пѣнието. Може би тя обичаше повече отъ всичко друго да прави нѣкои смѣшки. Нѣкой си ѝ далъ единъ брое-ници; азъ не зная да ли тя казала много молитвы съ тѣхъ, нѣ тя ги често изваждала отъ джебътъ си и ги цѣлувала задъ гърбътъ на Протестантския си учитель и пакъ ги скривала по най-скроменъ начинъ, когато сериозния господинъ ся чюдялъ за какво ли ся смѣятъ царицата и нейния попъ. Нѣ тѣзи бѣха само дѣтнски игри. Когато била на дванадесетъ годишна възраст, вѣж-

ливия младъ Щадтхолдеръ Холандски по-искалъ ржката ѝ въ женидба, и испратилъ за невѣстата си една хубава флота командувана отъ храбрия адмиралъ Ванъ Тромпъ. Въ онѣзи врѣмена Холандцитѣ били отлични войници и моряци. Този сѣщия Ванъ Тромпъ побѣдилъ всякого одного който дръзналъ да излѣзе на срѣща му, и високо на кораба му една метла била вързана да показва че той е измѣлъ отъ морето всички-тѣ си неприятели. И тѣй Княгиня Мария отплувала съ единъ воененъ корабъ, съ храбрия старъ адмиралъ, за да стѣпи въ единъ приятенъ и честитъ бракъ. Мѣжду това работитѣ въ Англия отивали много злѣ. Царъ Карлъ се скаралъ съ парламента си, и послѣ една мѣждусобна война се подкачила.

Дѣцата на Карлъ I.

На една страна били Парламентарцитѣ, или Пуританитѣ; тѣ били трезвенни, смисленни, и Богобоязливи челоуѣци. Прѣди битката тѣ всякога се моляли и били страшни борци. Хората ги наричали „желѣзна страна“, защото тѣ стояли силни и неподвижими. Тѣ носяли прости кожани палта за униформа, стоманени копия и сабли безъ никакви украшения. Главитѣ имъ били късо остригани, и затова тѣхнитѣ неприятели имъ се присмивали като ги наричали „Валчести глави.“ На другата страна били Ройалиститѣ и Кавалеритѣ; тѣ носяли дълга коса внимателно накъдрена, и на шапкитѣ си имали дълги пера. Тѣхнитѣ палта били отъ коприна или

кадифе, и тѣ имали много и разни украшения. Тѣ яздѣли на самъ на тамъ гордѣливо, като пѣяли радостни пѣсни и се подсмивали на Пуританитѣ. Нѣ въпрѣки всичко това Пуританитѣ ги побѣждавали въ всяка битка. Нѣкои отъ сѣщитѣ тѣзи Пуритани се прѣселиха въ Америка.

Князь Карлъ, най-стария синъ на царьтъ, си ималъ конь и сабля, и яздѣлъ съ бащината си войска като изпълнявалъ храбро длъжноститѣ си и билъ толкова полезенъ колкото можѣло да се очаква отъ едно петнадесетъ годишно момче. По малкитѣ дѣца били мѣстани отъ мѣсто на мѣсто и оставяни подъ грижата на вѣрни приятели. Най-послѣ царьтъ и три отъ дѣцата му били заробени. Князь Карлъ, нѣкои отъ по-младитѣ, и майка имъ, избѣгали въ Франция.

Князь Джеймсъ билъ единъ отъ заробенитѣ, и съ него били двѣ малки любезни дѣчица, Хенри и Елисавета. Съ тѣхъ се обхождали много любезно. Само Джеймсъ, като по-старъ, трѣбвало да общае че нѣма да приема писма. Единъ день единъ пратеникъ отъ майка му се вмъкналъ въ дворьтъ на крѣпостьта съ едно писмо отъ нея. Вий можете да сте увѣрени че момчето го съ нетѣрпение очакваше, нѣ той си повъртѣ главата. „То е отъ царицата,“ пошепна пратеникътъ.

„О, азъ трѣбва да държа общанието си. Азъ не можъ да го приема,“ казалъ съ въздишка бѣдния Джеймсъ. И тѣй пратеникътъ, слѣдъ като бѣше избѣгналъ много опасности и побѣдилъ много мжнотии, биде побѣденъ най-послѣ отъ честьта на едно момче.

„Ако азъ бѣхъ тебе, Джеймсъ, азъ не щѣхъ да стоя тука,“ каза малката Елисавета много наскърбено единъ день. Не много слѣдъ това крѣпостьта гърмѣше отъ тѣхнитѣ викове когато тѣ си играяха крияние и намиране. Тѣхнитѣ добро-характерни гвардии се усмихваха като глѣдаха смѣшкитѣ и дѣцата си играяха задълго врѣме. Нѣ нѣкой си заблѣжилъ че Джеймсъ не е съ тѣхъ.

„Не, той е побѣгналъ отъ насъ. Той се крие,“ заблѣжи едно отъ малкитѣ дѣца. Нѣ когато деньтъ почти прѣмина и Джеймсъ не се яви, надзирательтъ се увѣри че малкия му затворникъ го е надхитрилъ. Джеймсъ наистина билъ побѣгналъ и се криялъ нѣгдѣ. Прѣоблѣченъ като малко момиче, той отишелъ край морския брѣгъ отъ гдѣто нѣкои приятелски моряци го взели и го отвѣ-

ли въ Холандия, и сестра му, Княгиня Мария, жена на Щадтхолдера, го приела съ голѣмо удоволствие.

Сега дойде едно скръбно врѣме. Парламентарната партия, която имала сила въ рѣцѣтъ си, рѣшила да се отсѣче главата на Царь Карла. Голѣма била скръбта на царицата и на князоветѣ отвѣдъ океана въ Франция, когато приели тази ужасна новина, и много сълзи пролѣли малкитѣ затворници въ Англия. Младия Князь Карлъ, който щѣше да наслѣди прѣстола ако баща му умрѣше, прати едно подписано обѣщание на Парламентарната партия че ако тѣ му подарятъ живота на баща му, той прави вѣрни обѣщания да — и тука слѣдвало едно праздно мѣсто за да напишатъ тѣ каквото искатъ. Тѣ можяха да го направятъ да ся отрѣче отъ всяка бѣдѣща претенция за прѣстола, или да дойде и да имъ стане затворникъ, или каквото тѣ обичаха, нѣ тѣ ся не задоволяваха съ нищо друго освѣнъ съ смъртъта на баща му.

Въ тѣзи трудни обстоятелства царь Карлъ ся така благородно носялъ щото даже неприятелитѣ му ся принудили да го почитатъ. Думитѣ му били съвършено тихи и благородни; той не показалъ никакъвъ страхъ, и не ся поклонилъ за никаква молитва, освѣнъ къмъ създателя си — защото Карлъ билъ искренно религиозенъ чловѣкъ. Двѣтъ му дѣца които бѣха въ Англия били доведени при него въ затворътъ за да му кажатъ сбогомъ въ вѣки. Никога не е имало по трогателно зрѣлище отъ онова когато осѣдения царь ся старалъ да впечатли въ умоветѣ на тѣзи малки дѣчица тѣхнитѣ бѣдѣщи длѣжности. Той взе малкия си синъ Хенри на колѣнетѣ си.

„Мило чадо,“ каза той, като го галѣше, „сега ще отсѣкѣтъ главата на баща ти.“ Дѣтето зяпаше усърдно въ лицето на баща си, „слушай, чадо мое, какво азъ казвамъ,“ той повтори, „тѣ ще ми отсѣкѣтъ главата, и може би тебе ще направятъ царь. Нѣ забѣлъжи какво азъ казвамъ, ти не трѣбва да станешъ царь до когато братията ти Карлъ и Джеймсъ ся живи.“

„Азъ ся раскъсвамъ на парчета, нѣ нѣма да сторя това,“ извика малкия Хенри. И баща му го цѣлуна и го похвали. Тогава той взе Елисавета въ рѣцѣтъ си и ѝ даде много наставления на любовь за майката и

другитѣ дѣца ако тя ги види нѣкога. Тогава той имъ каза че баща имъ ще умрѣ за законитѣ и религията на Англия, въ които той несъмнѣнно напълно вѣрваше. Той каза че тѣ не трѣбва да ся стараятъ да си отмѣщаватъ за него; и надъ всичко друго тѣ не трѣбва никога, никога да намѣнятъ религията си за нѣкоя друга. Двѣтъ наскърбени дѣца обѣщаха да помнятъ неговитѣ желания, като ся прилѣпяха къмъ него и го пригрѣжаха. Най послѣ тѣ бѣха взети отъ него когато той ги обливаше съ сълзантѣ си и ги обсипваше съ цѣлувки и послѣднитѣ си благословения.

Слѣдъ смъртъта на Карлъ I., младия Князь Галскій бѣше изведенъкъ прогласенъ за царь съ титлата Карлъ II., нѣ за дълго врѣме той бѣше царь безъ царство. Малкия островъ Джерзе му бѣше още вѣренъ, и той отиде тамъ и ся постара да събере пари и войници за да покори изново царството си. Работата ся виждала съвсѣмъ безнадеждна и когато нѣкой си му казалъ тѣй, той отговорилъ, „по добръ е за единъ царь да умрѣ въ такъво прѣдприятіе, отъ колкото да си изживява живота въ срамотна лѣнность.“

По туй врѣме Карлъ II. билъ на деветнадесетъ години, дързостенъ, дѣтеленъ, живъ и веселъ, а всичко това го направило популяренъ гдѣто и да отишелъ. Шкотландцитѣ пратили за него, припознали го за тѣхенъ царь и му събрали една армия; нѣ прѣзъ всичкото врѣме той не билъ честитъ въ Шкотландия. Той билъ заобиколенъ съ намръщени, не задоволни хора които намислили вина за всяко нѣщо което той правилъ. Тѣ му говорiali непрѣстанно за неговитѣ погрѣшки, за погрѣшкитѣ на починалия му баща и за лошавината на майка му защото още продължавала да е Римо-Католичка. Нищо което сторялъ той не можало да ги задоволи, макаръ че за да ги задоволи той трѣбвало да слуша безбройни дълги молитви и слова. Шестъ дълги слова за единъ денъ, бѣлъжи единъ проповѣдникъ, отъ които самъ той ся уморилъ. Колкото за Карла, страхъ мя е че тѣзи глухи дни въ Шкотландия му прѣпорѣчаха Католическата Религия повече отъ колкото всичкитѣ доказателства на майка му. Както и да е той събра една армия и тръгна за Англия. Мнозина тука ся присѣдиниха къмъ него, нѣ когато ся почна битката съ храбритѣ Желѣзни страни, тѣ

бидоха съвършено побѣдени, и Карлъ слѣдъ като ся би храбро, трѣбваше да бѣга за живота си и да ся крие гдѣто можаше. Еднѣжъ той ся качилъ на единъ дѣбъ и ся скрилъ въ кловетѣ му, когато подъ самия дѣбъ ся намирали войницитѣ отъ другата партия които го търсали. Много пакти ед-вамъ избѣгналъ съ живота си. Най спрома-ситѣ селяни съ прѣзрѣние повръщали пари-тѣ които имъ били давани за да го преда-дѣтъ, и богатитѣ въ крѣпоститѣ го счита-ли за гордостъ да избавятъ Английския царь отъ неприятелитѣ му. Всякой го обичалъ, и мене ся струва че въ послѣдующитѣ го-дини Царь Карлъ поглѣждаше назадъ къмъ онѣзи години пълни съ неизвѣсности и опас-ности съ удоволствие и ги мислѣше за най добритѣ години на животътъ си. Най пос-лѣ той отиде пакъ въ Франция, нъ френския царь бѣше свързалъ миръ съ Парламентар-ната партия, и едно отъ условията на ми-рътъ бѣше, той вече да не дава покровъ на младия Английски царь. И тѣй Карлъ ста-на единъ скитникъ безъ домъ и съ твърдѣ малко пари.

По малкия му братъ Хенри бѣше избѣгалъ по туй врѣме и бѣше всякога благъ къмъ братията и сестритѣ си, нъ той нѣмаше срѣдства да поддържа Хенри, и тѣй когато майка му внуши да го прати при нея въ Франция, той ся съгласи че това ще бѣде по добръ отъ колкото да живѣе съ него единъ скитнически животъ, само той каза, „заповѣдвамъ ти да не смуцаванъ Хенри за неговата религия.“

Нъ вдовницата царица точно това търсе-ше. Слѣдъ смъртта на мъжя ѝ, тя бѣше станала твърдѣ фанатическа, и желаше дѣ-цата ѝ да ся възпитатъ въ нейната рели-гия. Тя измѣчваше бѣдния Хенри. Единъ день тя не му даваше да яде, другъ день испѣди коньтъ му отъ нейния оборъ, другъ день испѣди самото него отъ кѣщи, дѣугъ пакъ не искаше да го види нито да му го-вори за цѣли седмици. Жестока бѣше тази обноска отъ една майка къмъ нейното спра-че въ една чужда земя. Обаче Хенри нико-га не забрави обѣщанията си на умрѣлия си баща. По старитѣ му братия Карлъ и Джеймсъ ся намѣсваха да го защитятъ ко-гато можѣха. Майка имъ много принужда-вала и тѣхъ да станатъ Римо-Католици, нъ

тѣ никакъ не скланяли. За съжаление е че тѣ не ся показаха тѣй рѣшителни прѣзъ цѣ-лия си животъ.

Най послѣ слѣдъ много скитания и лише-ния и авантури, цѣлия Английски народъ помоли Карла да дойде и да имъ стане царь. И тѣй цѣлата царска фамилія ся завърна слѣдъ много години въ тѣхния старъ домъ, и Карлъ сѣдна на бащиния си прѣстолъ, и слѣдъ него, тѣй като той нѣмаше наслѣд-никъ, братъ му Джеймсъ. Слѣдъ Джеймсъ прѣстолътъ отиде на Улямъ синътъ на Ма-рия Оранжева, малката княгиня въ тази картина.

РАЗНИ.

Една скъпа книга. Историята на мѣждусобната война въ Америка, която ся издава отъ правителството, коштува до сега 11,672,000 лева. Отъ тази сума около 6,000,000 сж похарчени за печатанне, а останалитѣ за книги, заплати и пр. Книгата ще състои отъ 112. тома. Тя ся праща даромъ въ публичнитѣ библиотеки.

* *

Въ Съединенитѣ Държави до 1й Юл. 1896 год. имало 16,415,197 ученици въ всичкитѣ училища, частни и обще-ствени. Тамъ има 4,026 библиотеки, въ които ся намиратъ 33,051,872 тома, и 5,444,788 брошюри. За поддържането на 600 отъ тѣхъ държавата издвигала лани 9,546,050 лева и за други 773, градоветѣ и окръжитѣ похарчили 7,566,760 лева.

Наслѣдникътъ на Корея, Еун Хуа, отишълъ въ Америка, по съвѣтътъ на баща си да продължава възпитанието си, подъ особенната грижа на Д-ръ Елишудъ, секретаря на Превзптериятиската чуждестранната мисия.

Въ источна Австралия 100,000,000 овци намиратъ паша въ една мѣстность която прѣди 50 години била пѣсѣч-лива пустиня. Постоянното тѣпанне на овцитѣ втвърдило земята и по нея сеча расте гѣста хубва трѣва.

Миналата година Съединенитѣ Държави платили 708,002,755 лева въ пенсии. Отъ войната въ 1865 година да сега тѣ сж платили 10,740,780,475.

Прѣдсѣдателя на Съединенитѣ Държави, Г-нъ Макниле получава всякой день по 60 писма съ които ся иска помощъ отъ него. Единъ день сумата на исканата помощъ възлизала 125,000 лева, точно пловинъ отъ годишната му заплата.

Нѣкой си человекъ отъ Чикаго казва че той е измислилъ единъ начинъ за правяние злато отъ проститѣ метали. За тази цѣль една фабрика щѣла да ся отвори, поддържана отъ една компания съ 375,000 лев. капиталъ.